

RADOMSKO-KIELECKI

GŁOS LASU

POLIGON W BARYCZY

MIKOŁAJKOWY
NORDIC WALKING

SUBMISJA
RÓLP RADOM
0084

II REGIONALNA
SUBMISJA DREWNA
CENNEGO

Wesołych
ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA

„CICHA NOC, ŚWIĘTA NOC,
POKOJ NIESIE LUDZIOM WSZEM...”

Gdy nadejdą Święta Bożego Narodzenia,
Niech nadzieja i radość
zastukają do Państwa drzwi,
a
Nowy 2017 Rok
niech będzie czasem pokoju
oraz realizacji osobistych marzeń.

„DARZ BÓR”

Andrzej Małysiak

Dyrektor

i Pracownicy
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Radomiu

Szanowni Czytelnicy,

W bieżącym numerze radomsko-kieleckiego dodatku do „Głosu Lasu” znajdziecie Państwo podsumowanie II Submisji DREWNA Cennego RDLP w Radomiu oraz informacje o nowych projektach, finansowanych zarówno ze środków zewnętrznych, jak i z funduszu leśnego. Jest również artykuł poświęcony historii poligonu wojskowego na terenie Nadleśnictwa Barycz, gdzie dziś gospodarują leśnicy. Pamiętają jednak o wysiedlonych mieszkańcach wsi, które się tu znajdowały.

Lasy Państwowe uruchomiły w serwisie YouTube leśną telewizję internetową. **Telewizja Lasów Państwowych** to oficjalny kanał wideo LP, w którym znajdziecie Państwo: wydarzenia, komentarze, wywiady i programy edukacyjne. **Echa Leśne TV** to telewizja o LP, przyrodzie i spędzaniu wolnego czasu na łonie natury. Tu w cyklu „Oblicza lasów” leśnicy opowiadają o swojej pracy, odśpiewują piękno leśnej przyrody oraz zachęcają do spędzania wolnego czasu w lesie. Więcej krótkich filmików, często prosto z terenu, publikowanych jest także na leśnych profilach w portalach społecznościowych. Zachęcam do ich tworzenia i wykorzystywania w komunikacji społecznej.

Edyta Nowicka
Redaktor prowadząca

XVII Targi Przemysłu Drzewnego i Gospodarki Zasobami Leśnymi

Las-Expo

17-19.03.2017, Kielce

Prezentacja maszyn leśnych
Tysiące profesjonalistów z branży leśnej
17 lat doświadczenia

Targi Kielce
exhibition & congress centre

Targi pod
patronatem:

Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych

www.las-expo.pl

Spis treści

03 MIGAWKI

O owadach i wilkach
na konferencji z LOP

Nocne manewry
w Puszczy Koziennickiej

Drzewa tętniące życiem

04 O TYM SIĘ MÓWI

Fundusze zewnętrzne
na retencję i ochronę
przeciwpożarową

05 REPORTAŻ

II Regionalna Submisja
DREWNA Cennego

06 LAS I HISTORIA

Poligon w Baryczy

08 FOTOREPORTAŻ

Mikołajkowy nordic
walking

**Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Radomiu**

„GŁOS LASU RDLP W RADOMIU” JEST DODATKIEM
REGIONALNYM DO MAGAZYNU „GŁOS LASU”
WYDAWANEGO PRZEZ CENTRUM INFORMACYJNE
LASÓW PAŃSTWOWYCH

REDAKTOR PROWADZĄCA:
Edyta Nowicka

ADRES REDAKCJI:
Biuro RDLP w Radomiu
ul. 25 Czerwca 68
26-600 Radom
tel. 48 385 60 00 wew. 16
faks 48 385 60 01
e-mail: edyta.nowicka@radom.lasy.gov.pl

SKŁAD:
Mariusz Gładysz

KOREKTA:
Agnieszka Mocarska

PROJEKT:
Novimedia Content Publishing
www.novimedia.pl

DRUK:
Elanders Poland
www.elanders.com, +48 23 662 23 16

OKŁADKA
Najdroższy los sprzedany na submisji
Fot. E. Nowicka

Marek Miłkowski opowiada o pachnicy dębowej

O owadach i wilkach na konferencji z LOP

Czerwończyki, modraszki, pachnice, zgniotki i kwietnice, modliszki, a także wilki – to tylko niektóre z cennych gatunków regionu radomskiego, o których na konferencji u leśników opowiadali przyrodnicy.

Konferencję pod hasłem „Ojczystą Przyrodę – Poznaj, Chronię” 17 listopada zorganizowała RDLP w Radomiu wraz z Ligą Ochrony Przyrody we współpracy ze Stowarzyszeniem Inżynierów Techników Leśnictwa i Drzewnictwa i Polskim Towarzystwem Leśnym.

Duże zainteresowanie wzbudził wykład Marka Miłkowskiego, entomologa, członka Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Omówił on najciekawsze owady spotykane w regionie radomskim. Zwrócił uwagę, że na siedliskach leśnych występują cenne gatunki chrząszczy, a tylko niektóre z nich są chronione na mocy prawa międzynarodowego i krajowego. – *Pachnica dębowa zasiedla dziuple i jest gatunkiem parasolowym, tak więc chroniąc ten jeden gatunek, chronimy całe mikrosiedlisko, jakim jest dziupla.* Marek Miłkowski opowiedział także o stwierdzonych w Puszczy Kozienskiej: zgniotku cynobrowym, żyjącym pod korą zamierających, starych drzew, kwietnicy okazałej, zamieszkującej drzewostany dębowe, a znajdującej się na czerwonej liście, czy ciekawych chrząszczach, m.in. znanych tylko z nazw łacińskich, tj. *Stenagostus rufus* z rodziny sprężykowatych rozwijającym się w grubym, zmuszającym drewnie sosen w cieplejszych rejonach Puszczy Kozienskiej, *Isorhipis marmottani* – niezwykle chrząszczu, którego samce odgryzają czułki konkurentom, aby uniemożliwić im odnalezienie samicy, czy też tęgoszu rdzawym, którego larwy zabijają larwy pachnicy.

W świat swojej niezwyklej, trwającej wiele lat fascynacji wilkami uczestników konferencji wprowadził Sławomir Wąsik – przyrodnik, fotograf, filmowiec, autor książek o zwierzętach. Za wilkami podąży od bardzo dawna, inspirują go do zdjęć, czego efektem jest album fotograficzny „Idąc za wilkiem”, ale też pod ich wpływem napisał zbiór esejów „Wilki”.

Podczas konferencji odbył się pokaz filmu „Tamta Strona Lasu. Nadleśnictwo Zwolen”. Spotkanie było także okazją do podsumowania działalności szkolnych kół LOP i wręczenia nagród w konkursie „Najlepiej pracujące szkolne koło LOP”.

Tekst | Edyta Nowicka

Zespoły w trakcie nocnych manewrów na Królewskich Źródłach

Nocne manewry w Puszczy Kozienskiej

W nocy z 19 na 20 listopada na terenie Puszczy Kozienskiej odbyły się zawody w marszu na orientację. Patronat honorowy nad tym niecodziennym wydarzeniem objęła RDLP w Radomiu.

Manewry SKPB to impreza cykliczna, organizowana co roku w innym miejscu Polski przez Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich. Tym razem zawody odbyły się na terenie nadleśnictw Kozienskie i Zwolen. Udział w tym niecodziennym wydarzeniu wzięło 708 osób (251 zespołów) z całej Polski. Wszystkie zespoły startowały po zmroku, a przed świtem dochodziły do mety. Uczestnicy rywalizowali w czterech kategoriach o różnych stopniach trudności: Himalajskiej (ok. 30 km), Alpejskiej (ok. 25 km), Tatrzańskej (ok. 20 km) i Beskidzkiej (ok. 15 km). Celem postawionym przed zespołami było pokonanie pieszo wyznaczonej trasy w ustalonym limicie czasu i odnalezienie w terenie punktów kontrolnych (często przy unikaniu fałszywych punktów stowarzyszonych) z wykorzystaniem mapy, która często była przekształcona, aby utrudnić dotarcie do mety.

Tekst | Dorota Włosowska

Wystawa pokonkursowa w Miejskim Ośrodku Kultury w Pionkach

Drzewa tętniące życiem

29 listopada w Miejskim Ośrodku Kultury w Pionkach rozstrzygnięto konkurs „Moje spotkania z Puszczą” pod hasłem „Drzewa tętniące życiem”.

Konkurs odbył się już 26. raz i jak co roku inspirowany był Puszczą Kozienską. Organizowali go: Zespół ds. Kozienskiego Parku Krajobrazowego we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Pionkach oraz nadleśnictwami LKP „Puszcza Kozienska”: Kozienskie, Radom i Zwolen. RDLP w Radomiu wsparła organizację uroczystości finałowej. Konkurs rozgrywany był w czterech dziedzinach (plastyka, literatura, fotografia i test wiedzy) oraz czterech grupach wiekowych. Przebiegał dwuetapowo, w eliminacjach szkolnych udział wzięło blisko tysiąc uczniów z 41 szkół. W drugim etapie udział wzięło 266 uczniów. Przyznano 37 nagród i 20 wyróżnień, w tym sprzęt turystyczny, lornetki, tablety i aparaty fotograficzne oraz albumy fotograficzne i książki.

Tekst | Edyta Nowicka

Fundusze zewnętrzne na retencję i ochronę przeciwpożarową

Nadleśnictwa z terenu RDLP w Radomiu będą uczestniczyły w dwóch projektach, które uzyskały wsparcie z unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020.

Pierwszy projekt to „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”. W działaniach tych wezmą udział cztery nadleśnictwa: Dobieszyn, Kielce, Zwolen i Staszów. Na inwestycje związane z budową, modernizacją, rewitalizacją zbiorników małej retencji i obiektów hydrotechnicznych nadleśnictwa otrzymają ponad 3,4 mln unijnego dofinansowania. Zamierzony efekt w postaci objętości retencjonowanej wody wyliczono na 22,6 tys. m sześć.

Drugi projekt to „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów”. Realizowany będzie na terenie 13 nadleśnictw. Wartość projektu z unijnym wsparciem wyniesie ponad 3,1 mln zł, które zostanie przeznaczone m.in. na:

- rozwój i modernizację systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń, w tym:
 - budowę i modernizację 10 dostrzegalni przeciwpożarowych w nadleśnictwach: Barycz, Dobieszyn, Marcule, Starachowice, Włoszczowa i Zwolen,
 - zakup nowoczesnego sprzętu umożliwiającego lokalizację i wykrywanie pożarów w nadleśnictwach: Barycz, Radom, Ruda Maleniecka, Starachowice,
 - budowę stacji meteorologicznych w nadleśnictwie Ruda Maleniecka;
- wsparcie techniczne systemu ratowniczo-gaśniczego na wypadek wystąpienia pożarów lasów, w tym:
 - zakup ośmiu samochodów patrolowo-gaśniczych w nadleśnictwach: Kielce, Kozienice, Łągów, Przysucha, Radom, Starachowice, Staszów i Zwolen.

Magazyn LKP Puszcza Świętokrzyska „Las Dobre Sąsiedztwo” został wydany w nakładzie 10 tys. egz. WFOŚiGW w Kielcach dofinansował 80% kosztów. Autorami są głównie leśnicy, a cennym jego uzupełnieniem są wywiady z osobami współpracującymi z leśnikami.

Działania realizowane z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych były jednym z tematów Rady Naukowo-Społecznej LKP „Puszcza Świętokrzyska” 24 listopada w Nadleśnictwie Kielce.

Przykłady realizacji przedsięwzięć dotyczących ochrony przyrody ze środków zewnętrznych omówił Tomasz Hałatkiewicz, dyrektor ZSiNPK. Opowiedział o projektach realizowanych we współpracy z nadleśnictwami LKP i stowarzyszeniem MOST z Kielce ze środków pozyskanych z WFOŚiGW w Kielcach. Były to projekty: ochrony nietoperzy realizowany we współpracy z Nadleśnictwem Zagnańsk, ochrony popielicowatych na terenie nadleśnictwa Daleszyce i Łągów, szkolenia edukacyjne dotyczące jelonka rogacza przeprowadzone wspólnie z Nadleśnictwem Pińczów. Największym projektem realizowanym obecnie jest projekt LIFE+ związany z ochroną muraw kserotermicznych i świetlistych dąbrów na Pondiziu, w szczególności dzięki przywróceniu wypasu owiec. W trakcie rady Maria Sitek z WFOŚiGW w Kielcach przedstawiła priorytety funduszu w zakresie edukacji i ochrony przyrody. W 2017 r. nacisk położony będzie na edukację poza klasą, a więc na zielone szkoły, warsztaty, wyjazdy edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Ważne będą działania kształtujące przyjazne postawy wobec przyrody dzięki bezpośredniemu jej doświadczaniu. Związane jest to z problemem dotyczącym zerwania kontaktu dzieci i młodzieży z naturalnym środowiskiem, spowodowanym brakiem codziennego kontaktu z przyrodą. Wśród priorytetów są także programy edukacyjne, konkursy, materiały drukowane i multimedialne, kampanie informacyjno-edukacyjne, inne projekty edukacyjne oraz kampanie informacyjno-edukacyjne prowadzone z wykorzystaniem środków masowego przekazu – telewizji, radia i prasy. Możliwe będzie także wnioskowanie o działania związane z budową i rozwojem infrastruktury służącej edukacji ekologicznej przez podmioty, które prowadzą edukację na podstawie własnego przyjętego do realizacji programu na okres co najmniej trzech lat.

Z zakresu ochrony przyrody priorytetowe będą m.in. działania związane z zakładaniem, rozwijaniem i prowadzeniem pasiek pszczelich oraz budową, remontem, odbudową ptasich gniazd, budek, skrzynek dla ptaków oraz zakupem/wykonaniem hoteli dla owadów, a także działania z zakresu ochrony krajobrazu, w tym terenów zieleni dostępnych publicznie ze starymi drzewami i zadrzewień.

II Regionalna Submisja Drewna Cennego

530 m sześć. najlepszego drewna ze świętokrzyskich i radomskich lasów zostało sprzedane na II Regionalnej Submisji Drewna Cennego RDLP w Radomiu.

Olcha włoszczońska cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem odbiorców

ZDJĘCIA EDYTA NOWICKA

SUBMISJĘ ROZSTRZYGNĘTO 25 LISTOPADA w Nadleśnictwie Włoszczowa, gdzie znajdował się plac, na którym zgromadzono drewno. Oferty złożyło 13 podmiotów zajmujących się produkcją okleiny, forniru oraz drzwi i ekskluzywnych mebli. Dziesięć z nich kupiło drewno liściaste, w tym dębowe, olchowe i bukowe, oraz drewno iglaste – modrzewiowe i sosnowe. Sprzedano 98,9% oferowanego surowca.

Podobnie jak w poprzednim roku największym powodzeniem cieszył się surowiec dębowy – był poszukiwany przez firmy zajmujące się produkcją wysokiej jakości oklein. Zainteresowane były nim nie tylko firmy z Polski, ale też z Estonii.

Rekordowy los (sztuka) pochodził z lasów Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, za metr sześć. zapłacono aż 3 408 zł. Blisko 13 tys. zł zaoferowano natomiast za sztukę dębu o masie 4,73 m sześć. z Nadleśnictwa Jędrzejów (2 738 za m sześć.). Drewno

dębowe w dobrej cenie sprzedano także z pozostałych nadleśnictw: Kielce, Staszów, Grójec, Przysucha i Radom. Łącznie z losami z nadleśnictw Ostrowiec Świętokrzyski i Jędrzejów sprzedano 158 m sześć. tego surowca (konkurencja była duża – w 12 ofertach obłożono 1266 m sześć.). Średnia cena za metr sześć. wyniosła 2 453 zł. Najwięcej sprzedano olchy – aż 188 m sześć. (przy obłożeniu 775 m sześć. w sześciu ofertach), pochodzącej głównie z Nadleśnictwa Włoszczowa, które było pionierem na terenie radomskiej dystryktu w sprzedaży drewna w formule submisji. Olcha ta odznacza się unikalnym rysunkiem i barwą, rzadko spotykanymi w innych regionach kraju. Ze względu na te cechy jest poszukiwana przez producentów oklein. Najwyższą cenę zaoferowano jednak za los z Nadleśnictwa Ruda Maleniecka – 1 102 zł za m sześć.

Modrzew wystawiły nadleśnictwa Suchedniów, Przysucha i Jędrzejów. Najwyższą cenę zaproponowano za

los z lasów przysuskich – 1 034 zł za m sześć. Najcenniejsza sosna pochodziła z lasów Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski – została sprzedana za cenę 1 111 zł za m sześć.

Średnia cena sprzedaży wszystkich gatunków była wyższa niż uzyskana w trakcie pierwszej regionalnej submisji i wyniosła 1 162 zł za m sześć.

W pierwszej edycji drewno wystawiło 10 nadleśnictw, a w tegorocznej już 13 jednostek. Doświadczenia z submisji są pozytywne – leśników cieszy to, że potrafią wyprodukować drewno o ponadprzeciętnych cechach użytkowych docenianych przez producentów z branży drzewnej. Tym samym RDLP w Radomiu na stałe wpisuje się w kalendarium submisji w LP. Jednocześnie submisja budzi zainteresowanie nie tylko odbiorców, ale i leśników – jest to doskonała sposobność do szkoleń służb terenowych, w szczególności brakarzy.

TEKST I EDYTA NOWICKA

Średnie i najwyższe uzyskane ceny

Gatunek	ceny średnie						ceny najwyższe			
	masa [m sześć.]		cena [zł/m sześć.]		wartość [zł]		cena [zł/m sześć.]		nadleśnictwo	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Db	114	158	1881	2453	214900	387555	2820	3408	Ostrowiec Św.	Ostrowiec Św.
Jw	2	-	703	-	1153	-	703	-	Suchedniów	-
Md	12	71	650	577	7522	41188	808	1034	Suchedniów	Przysucha
Ol	223	188	616	683	137538	128284	1001	1102	Włoszczowa	Ruda Maleniecka
So	15	87	688	543	10408	47091	950	1111	Starachowice	Ostrowiec Św.
Bk	-	24	-	364	-	8622	-	523	-	Zagnańsk
ogółem	366	528	1015	1162	371521	612740				

Poligon w Baryczy

Na terenie Nadleśnictwa Barycz znajdują się tereny po byłym poligonie wojskowym. Związana z nim historia ma 200 lat i łączy się ze zmiennymi losami kraju. Dziś leśnicy dają świadectwo pamięci o wysiedlonych mieszkańcach.

HISTORIA POLIGONU BARYCZ SIĘGA 200 LAT WSTECZ.

Po wojnach napoleońskich, po kongresie wiedeńskim w 1815 r., w Końskich został utworzony garnizon wojsk Królestwa Polskiego. Liczył ok. 2 tys. żołnierzy. Były to wojska polskie, lecz podlegały w strukturach wojskowych władzom carskim. Po wybuchu powstania listopadowego cały garnizon, wszyscy żołnierze, przeszli na stronę powstańców. Wojska powstańcze garnizonu koneckiego walczyły m.in. pod Ostrołęką. Zginęło tam kilkaset żołnierzy garnizonu Końskie. Następnie żołnierze z Końskich bohatersko walczyli w obronie Warszawy przeciwko wojskom rosyjskim. Od powstania listopadowego do pierwszej wojny światowej w Końskich nadal był garnizon wojskowy, lecz całkowicie zajęty przez wojska rosyjskie. W roku 1880 na potrzeby garnizonu wojskowego utworzono obóz ćwiczebny – Barycz, czyli poligon wojskowy. Poligon ten do 1952 r. liczył ok. 350 ha. W okresie międzywojennym poligon Barycz był bardzo intensywnie wykorzystywany przez wojsko polskie. Około roku 1930 powstała koncepcja budowy dużego poligonu wojskowego obejmującego kilkadziesiąt tysięcy hektarów i zajmującego tereny Końskie – Przysucha – Skarżysko – Starachowice. Poligon ten miał służyć zakładom zbrojeniowym w Starachowicach i Skarżysku. Miejscowa ludność z tych terenów miała otrzymywać duże odszkodowania. Z braku pieniędzy nie doszło w tym czasie do budowy tego dużego poligonu.

Zalesianie poligonu w Baryczy, lata 60. Na pierwszym planie, z lewej strony, Teodor Zieliński, jeden ze współautorów programu zalesienia poligonu

ZDJĘCIE | ARCH. BARBARY BORSY

Uczestnicy mszy św. obok leśniczówki Brzeźnica

ZDJĘCIE | HENRYK PARGIEŁA

Na początku lat 50. XX w. zapadła decyzja o powiększeniu poligonu Barycz o ponad 10 tys. hektarów. Przeznaczono do likwidacji ponad 20 wsi. Początkowo namawiano ludzi do dobrowolnego opuszczenia gospodarstw

i wyjazdu na ziemie odzyskane. Z propozycji dobrowolnego wyjazdu skorzystało tylko 70 rodzin. Część gospodarzy przeniosła się do rodziny, znajomych, m.in. do Radomia, Nieklania i Końskich.

W roku 1952 władze podjęły decyzję o przymusowym wysiedleniu pozostałych mieszkańców. Z relacji naocznych świadków wynika, że dochodziło do dramatycznych sytuacji, kiedy czołg rozwałił dom na oczach dzieci i całej rodziny. Według relacji wysiedlonym płacono za pozostałe zboże i inne plody, a za dom, pole dawano jako ekwiwalent gospodarstwo na ziemiach odzyskanych. Ludzie czuli się pokrzywdzeni, lecz nie mieli żadnej innej możliwości. Po 1956 r. zdecydowano o likwidacji poligonu Barycz. Mieszkańcy 10 wsi dostali pozwolenie na powrót do swoich gospodarstw.

Dziewięć wsi ówczesne władze postanowiły przeznaczyć pod zalesienia. Około 4 tys. hektarów przekazano dla nowo powstałego Nadleśnictwa Barycz do zalesienia, a ok. tysiąca hektarów przekazano do Nadleśnictwa Przysucha. W latach 1960–1975 tereny po poligonie Barycz przekazane Lasom Państwowym zostały zalesione. Zostały pokonane wszelkie trudności związane z samym zalesieniem, walką z pożarami, szkodnikami itp.

Obecnie na tych terenach rośnie piękny, wartościowy, bioróżnorodny

las. Ślady po dawnych wsiach, takie jak piwnice, studnie, drzewa owocowe, bzy, kasztany stopniowo zanikają. Dla zachowania części historii tej ziemi leśnicy na terenie każdej wsi sołeckiej postawili na fundamencie betonowym krzyż oraz tablicę z napisem, np. „Tu była wieś Eugeniów”, „Tu była wieś Kacprów”.

Od wielu lat pod krzyżem obok leśnicówki Brzeźnica w ostatnią niedzielę sierpnia odbywają się uroczyste msze święte odprawione za zmarłych, ale także żyjących wysiedlonych mieszkańców pod poligon wojskowy Barycz i skromne okolicznościowe uroczystości. Na tę mszę przyjeżdża z całej Polski (Warszawa, Radom, Olsztynek, Słupsk, Zielona Góra) ok. 50 osób. Są to wysiedleni starsi ludzie, ale także ich dzieci i wnuki. Przybywa na nią także co roku ok. 150 osób mieszkańców okolicznych wsi. Lasy Państwowe na ziemi po dawnych wsiach dobrze wywiązały się z przejętego obowiązku.

Bądźmy blisko tych ludzi. Nie z naszej winy zostali zmuszeni do opuszczenia swych domów. To jest historia tej ziemi. To mała ojczyzna tych ludzi i nas, leśników.

Poniżej wzruszający wiersz napisany przez Helenę Paczkowską, z domu Kowalska-Żurawska, wysiedloną ze wsi Huta.

„Pożegnanie wioski rodzinnej”

Żegnamy Cię droga Huto
nadeszła chwila rozstania
tak dziwnie serce uderza
mgła jakaś oczy zasłania

Jutro tu pustki zagoszczą
umilkną gwary hałasy
ludzie wyjdą na Zachód
na puste pola i lasy

Po długich latach rozstania
piosenki swe zanucimy
bo my mieszkańcy tej Huty
już więcej nie powrócimy

Nie wrócą nasi Ojcowie
razem do pracy nie staną
albo na ziemiach Zachodnich
na wieki już pozostaną

A więc żegnajcie sąsiedzi
Koledzy i Koleżanki
żegnajcie pola i łąki
i śpiewające skowronki

Helena Paczkowska

TEKST | HENRYK PARGIEŁA

ZDJĘCIE | EDYTA NOWICKA

Czynna ochrona cietrzewia

Paulina Godula, Wydział Ochrony Ekosystemów RDLP w Radomiu

Na terenach po byłym poligonie wojskowym w latach 60. i 70. ubiegłego wieku licznie występowały cietrzewie. Obecnie w Nadleśnictwie Barycz funkcjonują trzy strefy ochrony oraz regularnego przebywania tego gatunku. W latach 2017–2022 będą tu realizowane działania w ramach programu finansowanego z funduszu leśnego „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w Polsce”.

Główne działania restytucyjne skupią się na inwentaryzacji kogutów cietrzewia na tokowiskach, poprawie warunków siedliskowych, odstrzale ssaków drapieżnych (lisa, kuny, jenota) oraz dzików, odławianiu i przesiedlaniu jastrzębi i kruków, znakowaniu ogrodzeń upraw leśnych z siatki stalowej oraz ograniczaniu presji człowieka.

Pierwszym działaniem ochronnym będzie wykasanie i odkrzaczanie terenów otwartych i tzw. aren tokowiskowych. W dalszej kolejności ptaki zostaną wprowadzone do wolier adaptacyjnych, usytuowanych na arenach. Wsiedlane będą ptaki pochodzące z hodowli lub osobniki dzikie, odłowione z zagranicznych ostoi (tzw. translokacja).

Mikołajkowy nordic walking

4 grudnia ponad 220 pasjonatów nordic walking wraz z leśnikami przeszło przez Puszcę Kozienicką. Każdy z mikołajkowym akcentem – wśród nich mikołaje, renifery, skrzaty i inne stwory. Była to 9. edycja imprezy organizowanej przez Nadleśnictwo Kozenice.

